

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Διδαγμένο κείμενο:

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§18-21

18. Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν.[...] 19. Ὡστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὅψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἵτιοι γέγονασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

20. Ἦδη δὲ τινων ἡσθόμην, ὧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, 21. ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τοὺς τοιούτους μόνους <τινὸς> ἀξίους νομίζοντας εἶναι, ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; Ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοιοθε; Οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει την άποψη ότι η εξωτερική εμφάνιση δείχνει και τον χαρακτήρα του ανθρώπου.
2. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι πολλοί πίσω από την κόσμια εμφάνιση καταφέρνουν να κρύβουν την κακότητα της ψυχής.
3. Ο Μαντίθεος είναι βέβαιος ότι από τη νεαρή ηλικία του κανένας δεν θα ενοχλούνταν στη Βουλή.
4. Ο Μαντίθεος δηλώνει ότι είναι η πρώτη φορά που αναγκάστηκε να αγορεύσει ενώπιον κοινού.
5. Ο Μαντίθεος με την αγόρευσή του δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να ακολουθεί την πατρογονική παράδοση της ενασχόλησης όλων με τα κοινά.

Μονάδες 10

B2. Πώς αιτιολογεί ο Μαντίθεος στις παραγράφους 20-21 την υπέρμετρη πολιτική φιλοδοξία του, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει τη δυσαρέσκεια των βουλευτών;

Μονάδες 10

B3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες

(Λ):

- α. Το αρχαιότερο δικαστήριο της Αθήνας ήταν ο Άρειος Πάγος.
- β. Σημαντικότερος ρήτορας των συμβουλευτικών λόγων θεωρείται ο Λυσίας.
- γ. Άτεχνες πίστεις είναι τα ενθυμήματα.
- δ. Τα πάθη (παθοποιία) υπάρχουν και στην πίστη-απόδειξη και στον επίλογο.
- ε. Η δοκιμασία γινόταν ενώπιον της Εκκλησίας του Δήμου.

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: **ὄψεως, ἀμελοῦντες, δοκῶ, πέπαινανται, κριταί.**

Μονάδες 10

B5. Αφού διαβάσετε με προσοχή και τα δύο κείμενα [πρωτότυπο (παραγρ. 18-19) και μεταφρασμένο] που σας έχουν δοθεί, να συγκρίνετε τις θέσεις που διατυπώνονται σε αυτά για τη συμπεριφορά του Μαντιθέου ως στρατιώτη και πολίτη.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§16-17

Ὅχι πολλές ἡμέρες ἀργότερα μετὰ τα γερονότα αὐτά, ὅταν εἶχαν καταληφθεὶ στην Κόρινθο οὐχυρές θέσεις, ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ περάσουν οἱ ἐχθροί, ἀποφάσισαν οἱ ἐπικεφαλῆς νὰ ἀποσπάσουν κάποια τμήματα ποὺ θὰ ἐσπευδαν νὰ βοηθήσουν, ἐπειδὴ ὁ Ἀγησίλαος εἶχε εἰσβάλει στη Βοιωτία. Τότε, ἐνῶ ὅλους τοὺς εἶχε καταλάβει πανικός (με τὸ δίκιο τοὺς, μέλη της βουλῆς — γιατί ἦταν τρομερό νὰ ἔχουν σωθεῖ μόλις καὶ μετὰ βίας πρὶν ἀπὸ λίγο καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν ἄλλο κίνδυνον), ἐγὼ παρουσιάστηκα στὸν ταξίαρχο καὶ τοῦ ζήτησα νὰ στείλει χωρὶς κλήρωση τὸ δικό μας τμήμα. Συνεπῶς, ἀν κάποιοι ἀπὸ σας ἐξοργίζονται με αὐτοὺς ποὺ θέλουν νὰ διαχειρίζονται τὶς τύχες της πόλης, δραπετεύουν ὁμῶς ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες, δὲν θὰ εἶχαν δικαίως αὐτὴ τὴ γνώμη γιὰ τὸ πρόσωπό μου. Γιατί ὄχι μόνο ἐκτελούσα με ζήλο τὶς διαταγές, ἀλλὰ τολμούσα καὶ νὰ ἀντιμετωπίζω τοὺς κινδύνους. Καὶ αὐτὰ τὰ ἔκανα ὄχι ἐπειδὴ πίστευα ὅτι δὲν εἶναι τρομερό νὰ πολεμᾷ κανεὶς με τοὺς Λακεδαιμόνιους, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἔχετε εσεῖς, με βάση αὐτά, θετικότερη γνώμη γιὰ μένα, ἀν κάποτε με ἐνέπλεκαν ἀδίκως σὲ δικαστικό ἀγῶνα, καὶ γιὰ νὰ βρῶ τὸ δίκιο μου. Ἀνεβείτε, παρακαλῶ, στὸ βῆμα οἱ μάρτυρες γι' αὐτά.

Αδίδακτο κείμενο:

Λυσίας, Κατὰ Διογείτωνος §§9-11.1

(ἐκδ. τοῦ Hude, C. Oxford Classical Texts, 1912)

Ὁ συγκεκριμένος λόγος θαυμάζοταν στὴν ἀρχαιότητα γιὰ τὸ προοίμιο καὶ τὴ γεμάτη πάθος διήγησή του. Ὁ Διογείτων εἶχε ὀριστεῖ ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Διόδοτο ἐπίτροπος της περιουσίας τοῦ τὴν ὁποία ἀπὸ ὅ,τι φαίνεται καταχράστηκε.

Ὅγδῳ δ' ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μεираκίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατήρας. «Ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἑμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς

τὴν ὑμετέραν τροφήν. Καὶ ἔως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι διέφερεν· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι. Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια». Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύοντες ὥχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἦκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλάοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρώων μηδ' εἰς πτωχείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἔνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν. Πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ.

.....

τοῖν μειρακίοιν (=τῶν μειρακίων): των νεαρῶν αγοριῶν

αὐτός: οἰδῖος

ὥχοντο: ἐφυγαν και πήγαν

κλάοντες: κλαίοντες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὅγδόω δ' ἔτει δοκιμασθέντος... τὰ ἐπιτήδεια».

Μονάδες 20

Γ2. Σύμφωνα με τον ρήτορα ποια φαίνεται πως ήταν η αντίδραση των αγοριῶν ὅταν πληροφορήθηκαν ἀπὸ τον Διογέιτονα ὅτι δεν υπήρχε πια ἡ περιουσία που τους εἶχε αφήσει ὁ πατέρας τους;

Μονάδες 10

Γ3. α) Να γραφοῦν οἱ πλάγιες πτώσεις των ουσιαστικῶν και στους δύο αριθμούς: ὁ πατήρ, τὴν τροφήν, ἀνὴρ, τοῦ πάθους, τῆς ἀδελφῆς.

Μονάδες 5

β) Να γραφοῦν οἱ ἀκόλουθοι τύποι:

εἶπε (β'ενικὸ προστακτικῆς ἰδίου χρόνου και φωνῆς):

δεδαπάνηκα (απαρέμφατο ἰδίου χρόνου και φωνῆς):

ἔξεις (β'ενικὸ οριστικῆς ενεστώτα):

παραλαβόντες (γ'πληθυντικὸ οριστικῆς μέλλοντα):

βοηθῆσαι (γ'ενικὸ οριστικῆς-υποτακτικῆς ενεστώτα):

Μονάδες 5

Γ4. α) δοκιμασθέντος, καλέσας, καταστάντας: Να γράψετε το είδος των παραπάνω υπογραμμισμένων μετοχών του κειμένου (μονάδες 3) και να εντοπίσετε τα υποκείμενά τους (μονάδες 3).

β) «Ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἑμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν.», «Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια»: Στα παραπάνω αποσπάσματα του αδίδακτου κειμένου να γράψετε τα αντικείμενα των ρημάτων (4 μονάδες).

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ